

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 8. december 2010
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsnr.: 2010-792-1395
Dok.: AMC41006

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 145 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 1. november 2010. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Lone Dybkjær (RV).

Lars Barfoed

/

Ole Hasselgaard

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 145 fra Folketingets Retsudvalg (Alm. del):

”Hvilke muligheder vil der være for at begrænse dømtes betaling af sagsomkostninger efter endt afsoning, forudsat der ikke er tale om erstatningsbeløb til skadelidte, og hvilke problemstillinger kan der efter ministerens vurderinger være ved at gøre dette.”

Svar:

Politiet forestår opkrævning af sagsomkostninger i medfør af reglerne i bekendtgørelse nr. 1022 af 17. oktober 2005 om opkrævning af visse bøder, konfiskationsbeløb og sagsomkostninger mv. samt afgørelse om udståelse af forvandlingsstraf for bøde (bødebekendtgørelsen).

Efter bødebekendtgørelsens § 4 kan politiet efter omstændighederne give tilladelse til kortvarig henstand med betalingen af bl.a. sagsomkostninger. Politiet kan efter samme bestemmelse tillade, at det skyldige beløb betales i afdrag ved en vis korterevarende betalingsordning.

Det fremgår af § 5 i bødebekendtgørelsen, at politiet oversender sagen til restanceinddrivelsesmyndigheden med henblik på inddrivelse, hvis skyldneren ikke betaler det samlede beløb inden betalingsfristen eller den frist, der er fastsat i forbindelse med en henstands- eller afdragsordning efter § 4.

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet et bidrag fra Skatteministeriet, der har oplyst følgende:

”Lov nr. 1333 af 19. december 2008 om inddrivelse af gæld til det offentlige trådte i kraft den 1. januar 2009. Med loven blev inddrivelsesreglerne samlet i én lov, og der skete samtidig en yderligere harmonisering af inddrivelsesreglerne.

Loven gælder for opkrævning og inddrivelse af fordringer med tillæg af renter, gebyrer og andre omkostninger, der opkræves eller inddrives af det offentlige. Told- og skatteforvaltningen er af skatteministeren udpeget som restanceinddrivelsesmyndighed for offentlige krav.

Den myndighed, der har fordringen på sagsomkostninger, benævnes i loven fordringshaver, og told- og skatteforvaltningen vil i alle tilfælde være restanceinddrivelsesmyndighed, RIM.

Fordringshaver varetager opgaven med opgørelsen af fordringen og udsendelse af opkrævning mv. Inden en eventuel overdragelse af fordringen til RIM har fordringshaver mulighed for på skyldners anmodning at tillade afdragsvis betaling eller henstand med betalingen. Når betalingsfristen er overskredet og sædvanlig rykkerprocedure forgæves er gennemført, overdrages fordringen til RIM.

Ved overdragelse af fordringer mv. til inddrivelse i RIM overtager RIM kreditorbeføjelserne. Det betyder, at de inddrivelsesredskaber, som den enkelte fordring er tillagt i lovgivningen eller ifølge praksis, kan anvendes af RIM. Også andre kreditorbeføjelser, som følger af lovgivningen eller af praksis, kan anvendes af RIM.

Det drejer sig blandt andet om udpantningsret, lønindeholdelse, modregning, indtrædelsesret, dækningsrækkefølge, tiltrædelse af akkordordninger og gældssaneringsforslag, indgivelse af konkursbegæring, indberetning til kreditoplysningsbureauer, eftergivelse og henstand.

Idømte og vedtagne bøder, konfiskationsbeløb og sagsomkostninger, som det efter lovgivningen påhviler politiet at opkræve, og som ikke betales, inddrives af RIM. Skatteministeren har efter forhandling med justitsministeren fastsat særlige regler om inddrivelse af visse bøder, konfiskationsbeløb og sagsomkostninger mv., jf. bekendtgørelse nr. 1365 af 12. december 2008, kapitel 9.

I det efterfølgende redegøres nærmere for mulighederne for at fastsætte afdragsvis betaling, bevilge henstand med betaling, eftergive skyldige beløb og foretage afskrivning af gælden.

Afdragsvis betaling fastsættes som hovedregel som en nærmere angivet procentdel (afdragsprocent) af skyldners årlige indkomst, jf. oplysningerne i det såkaldte indkomstregister, fratrukket arbejdsmarkedsbidrag, skat mv. Skatteministeren har i bekendtgørelse nr. 1365 af 19. december 2008 om inddrivelse af gæld til det offentlige nærmere fastsat regler for fastsættelse af en sådan afdragsprocent.

Foreligger der ikke tilstrækkelige oplysninger i indkomstregistret, kan afdragsordningen fastsættes på grundlag af seneste skattemæssige årsopgørelse. RIM kan fastsætte en afdragsordning ud fra en konkret betalingsevnevurdering, når særlige forhold taler herfor, eller skyldner anmoder herom. En afdragsordning, som overholdes af skyldneren, er ikke til hinder for, at RIM kan foretage og realisere udlæg, modregning mv.

For nettoindkomster under 85.000 kr. gælder generelt, at afdragsprocenten fastsættes til 5, hvis skyldner ikke har forsørgerpligt, og til 0, hvis skyldner har forsørgerpligt. Der er i dette tilfælde en særlig regel vedrørende bøder, men ikke for sagsomkostninger, der følger den generelle regel.

RIM kan bevilge **henstand**, når skyldneren ikke aktuelt har betalingssevne.

Bestemmelserne om **eftergivelse** er i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige udvidet til at omfatte al gæld til det offentlige, der inddrives eller vil kunne inddrives af RIM.

Formålet med at skabe mulighed for eftergivelse af alle gældstyper er at sikre, at skyldner kan få en samlet ordning for al gæld til det offentlige. Hvis der er særlige fordringstyper, som ikke kan omfattes af en eftergivelsesordning, kan formålet med eftergivelsen forspildes, idet skyldner trods eftergivelse af en del af gælden fortsat vil være i en økonomisk trængt situation.

Efter § 13 i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige er der således etableret mulighed for, at også afsoningsomkostninger og sagsomkostninger kan eftergives. I disse regler er der visse begrænsninger for eftergivelse, hvis en ikke uvæsentlig gæld er pådraget ved strafbare eller erstatningspådragende forhold. Der er dog ikke tale om, at strafbare forhold fuldstændig udelukker skyldneren fra at få eftergivelse. Er gælden eller størstedelen af gælden eksempelvis opstået i forbindelse med et strafbart forhold, vil præventionshensyn såvel som hensyn til retsfølelsen som regel føre til, at der gives afslag på eftergivelse.

Det er dog ikke udelukket at eftergive gælden, selv om en væsentlig del af gælden er opstået ved strafbare forhold. Ved vurderingen heraf lægges bl.a. vægt på forholdets grovhed og den tid, der er forløbet, siden det strafbare forhold blev begået, samt hensynet til skyldneren.

Eftergives gæld, der er pådraget ved strafbare eller erstatningspådragende forhold, i umiddelbar forlængelse af den begivenhed, der udløste kravet, vil det kunne virke særligt stødende. Sådanne krav skal derfor være noget ældre end anden gæld, før de kan eftergives. Længden af den periode, der skal være forløbet, inden der kan ske eftergivelse, vil afhænge af en konkret vurdering af omstændighederne ved pådragelsen af kravet. Er et erstatningskrav eksempelvis opstået som følge af et forsætligt eller groft uagtsomt forhold, vil eftergivelse være udelukket i længere tid, end hvis kravet er pådraget ved simpel uagtsomhed.

RIM kan endvidere **afskrive** fordringer til det offentlige, herunder undlade at afbryde forældelse, hvis det må anses for åbenbart formålsløst eller forbundet med uforholdsmæssige omkostninger at fortsætte inddrivelsen.

Der kan alene ske afskrivning af fordringer, der ikke er inddrivelige, hverken på kort sigt eller længere sigt.

Ud fra samme hensyn som nævnt ovenfor om eftergivelse af sagsomkostninger vil der også vedrørende afskrivning af sagsomkostninger blive anlagt en forsigtig praksis. Afskrivning af sagsomkostninger er ikke udelukket, men vil kun kunne ske, hvis særlige forhold taler herfor, og efter en konkret vurdering af den enkelte sag.”